

پژوهش در آموزش

تدوین پروپوزال و پایگاه ها

سارا شفیعان
دکتری تخصصی آموزش پزشکی

انشاء الله
واکساره علوم پزشکی و خدمات
بهداشت و درمان کرمان

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

معنای تحقیق

○ **تحقیق:** به معنای درست گردانیدن، پیدا کردن، یافتن یا جستجوی حقیقت

○ **تحقیق به روش علمی:** مجموعه مقررات و قواعدی که چگونگی جستجو برای یافتن

حقایق مربوط به یک موضوع را نشان می دهد.

○ **تحقیق:** عملی منظم است که در نتیجه آن پاسخ هائی برای سوالات مندرج

در موضوع تحقیق بدست خواهد آمد .

○ **Research :** systematic investigation to establish facts

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

اهمیت پژوهش در آموزش

- کاربرد روش های علمی در مطالعه مسائل آموزشی
- مجموعه فعالیت های منظمی که محقق به منظور شناخت و تبیین پدیده های آموزشی انجام می دهد.
- پژوهش آموزشی، زیر بنای توسعه و سرمایه گذاری برای آینده است.
- پژوهش آموزشی، راهنمای مدیران، برنامه ریزان و تصمیم گیرندگان است.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

ویژگی های پژوهش های آموزشی

بسیار شبیه پژوهش های رایج هستند ولی:

- ماهیت بین رشته ای دارند (پژوهش های علوم رفتاری ، روانشناسی و...).
- در آموزش پزشکی که موضوع بین رشته ای است کاربرد عمده دارد.
- عمده پژوهش های آموزشی نتایج کاربردی و عملی دارند (بین المللی، ملی، دانشگاهی و..)

دست اندرکاران آموزش پزشکی درباره چه چیزهایی باید تصمیم گیری کنند؟

▪ چگونه برای یادگیری برنامه ریزی کنند؟

▪ چگونه تدریس کنند؟

▪ چگونه ارزشیابی کنند؟

▪ چگونه یک سیستم آموزشی را سازماندهی کنند؟

▪ چگونه؟

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

چرا به پژوهش در آموزش (علوم پزشکی) نیاز داریم؟

- فعالیت های آموزش ما مبتنی بر اصول علمی باشد.
- بهترین شواهد در آموزش پزشکی (BEME)
- موتور محرکی برای پیشرفت آموزشی
- ارتقا اعضای هیات علمی و کارمندان

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

ارزیابی ایده برای انجام پژوهش

- Researchable
- Significant
- New and novel
- Feasible

مراحل انجام یک تحقیق علمی

- محدودیت ها و مشکلات
- ملاحظات اخلاقی
- جدول گانت اجرایی
- منبع نویسی
- بودجه بندی
- ❖ تصویب طرح پژوهشی
- ❖ اجرا
- ❖ تجزیه و تحلیل داده ها
- ❖ ارائه گزارش نهایی طرح

- انتخاب موضوع
- بیان مساله
- مروری بر متون
- اهداف، فرضیات و سوالات
- تبیین و تعریف متغیرها
- نوع و روش مطالعه
- جامعه پژوهش و حجم نمونه
- روش نمونه گیری
- ابزار گردآوری داده ها
- پایایی و روایی ابزار گردآوری

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

آغاز تحقیق

جان دیوئی معتقد است: "اولین مرحله تحقیق احساس وجود یک مشکل است؛

به این معنی که پژوهشگر در کار خویش با مانع یا مشکلی روبرو شده است، در حل آن ابهام یا تردید دارد و نمی تواند در مقابل آن ساکت بماند."

مسئله :

مسئله یا مشکل پدیده ای است غیرعادی، که در روند کار سیستم وجود دارد و چون اختلال و بی نظمی ایجاد می کند سبب افت یا کاهش کمی و کیفی جریان کارها و بازده سیستم می گردد.

مسئله یا مشکل عبارت است از شکاف بین وضعیت موجود و آنچه باید باشد.(GAP)

آغاز تحقیق

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

- آغاز یک تحقیق با احساس وجود یک مشکل همراه است.
- در این مرحله آن احساس باید به صورت " یک پرسش " درآید و بیان شود.
- این پرسش می تواند از مسائل روزمره تا مباحث و فرضیات پیچیده علمی را دربرگیرد، مهم آن است که به شیوه ای علمی و صحیح بیان شود.
- با در نظر گرفتن دو تقسیم بندی مهم در زمینه علائق علمی و احتیاج عملی شما ممکن است تحقیقی بنیادی یا کاربردی را در نظر بگیرید

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

روش های پیدا کردن مساله

روش های غیرفعال

- کنترل و ارزیابی توسط سرپرستان
- بازرسی
- واقعه بحرانی
- بروز شکایت و انتقاد

روش های فعال

- ساده کردن کارها
- کنترل آماری
- مقایسه آمار ادواری
- مقایسه با سایر سازمانها
- مقایسه با شاخص ها

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

روش های پیدا کردن مساله (ادامه)

نیازسنجی

- مصاحبه افراد کلیدی
- مصاحبه گروهی
- مصاحبه جمعی
- مشاهده مستقیم

استفاده از تجارب

استنتاج از نظریه ها و فرضیه ها

استفاده از متون درسی و مجلات تخصصی

دولت ها ، دانشگاه ها و موسسات پژوهشی خصوصی

روش های پیدا کردن مساله (ادامه)

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

مثال ۱:

تصور نمائید صبح زود قصد دارید به محل کار خود عازم شوید.

اتومبیل شما روشن نمی شود (احساس وجود مشکل).

حال شما تلاش خواهید کرد تا علت/علتها را بیابید.

بنابراین به جستجو می پردازید تا مشکل اصلی را پیدا کنید و با رفع آن مشکل و زدن استارت مجدد

و روشن شدن خودرو موضوع را پایان یافته تلقی می کنید.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

روش های پیدا کردن مساله (ادامه)

مشکل:

روشن نشدن خودرو به هنگام صبح

پرسش:

دلایل بالقوه برای روشن نشدن خودرو کدامند؟

انجام بررسی عینی از موتور و تجهیزات برقی آن

رفع نقص و راه اندازی خودرو

عنوان:

بررسی علل روشن نشدن خودرو

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

تصور نمائید معاون آموزشی دانشکده هستید.

رئیس دانشکده مراتب افت تحصیلی گروهی از دانشجویان را به شما اعلام

می کند.

حال شما تلاش خواهید کرد تا دلایل افت تحصیلی را پیدا کنید.

بنابراین به جستجو می پردازید تا مشکل اصلی را پیدا کنید و با انجام

اقدامات اصلاحی در آن گروه دانشجویان مشکل را برطرف نمایید.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

مشکل :

○ افت تحصیلی گروهی از دانشجویان

پرسش :

○ دلایل بالقوه برای افت تحصیلی دانشجویان کدامند؟

○ بررسی عینی و انجام مصاحبه با دانشجویان و اعضای هیأت علمی

○ رفع نقاط ضعف بوجود آورنده مشکل

عنوان :

○ بررسی علل افت تحصیلی دانشجویان دانشکده

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

خصوصیات یک عنوان تحقیق خوب

- از کلمات **کوتاه، رسا** و در حد امکان از یک **زبان** استفاده شود.
- عبارت **گویا** باشد و **گیج کننده** نباشد. از اختصارات که ممکن است مخفف عبارات مختلفی باشند پرهیز شود.
- در تحقیقات **توصیفی بیان مکان و زمان تحقیق** در عنوان ضرورت دارد.
- در عنوان دقیقاً "آنچه محقق بدنبال تعیین آن است بیان شود.
- سعی شود دامنه تحقیق **محدود** در نظر گرفته شود.
- عنوان را **غیر سوالی** مطرح نمائید.
- از کلمات **مناسب و مطلوب** استفاده شود.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

خصوصیات یک عنوان مقاله خوب

- دقیقا " آنچه محقق بدنبال تعیین آن است بیان شود.
- سعی شود دامنه تحقیق محدود در نظر گرفته شود.
- گاهی اوقات ذکر روش اجرا در عنوان بر اعتبار طرح می افزاید.
- در عنوان مقاله به صفات با ارزش بالای مطالعه اشاره شود.
- Randomized, Systematic review, Meta-analysis, Control Trial.

4 Ws:

- What?
- Where?
- When?
- Who/To whom?

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

چرا به بیان مسئله نیاز داریم؟

به خود و خواننده تحقیق نشان دهیم که چرا تحقیق مان مهم است؟

ابعاد تحقیق را روشن کنیم.

خلاهای علمی موجود در آن زمینه را پر رنگ نمودن و هنرمندانه نشان دهیم که نتایج تحقیق مان چگونه در پاسخ به خلاهای موجود می تواند موثر باشد.

کلمات و واژه های تخصصی و یا خاص در تحقیق خود را بیان نماییم.

بررسی متون و مرور مستندات جزئی از بیان مساله هست ولی تمام آن نیست.

باید با مرور مستندات و منابع نشان دهیم که در زمینه علمی مورد نظر چه خلاهایی وجود دارد و ما چگونه

می خواهیم این خلاها را با تحقیق خود پر نماییم؟

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

بیان مسأله تحقیق

در بیان مسئله نکات زیر آورده می شود:

الف - اطلاعات زمینه ای

ب- توصیف دقیق مسأله

- نحوه بروز یا وقوع

- وسعت و شدت

- عوامل دخیل در بروز مسأله

- نحوه برخورد فعلی با مشکل

ج - فواید پژوهش

- چه نتایجی از حل مشکل انتظار می رود.

خصوصیات بیان مساله

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

کوتاه و مختصر و مفید بودن، گاه بیان می شود که حداکثر ۷۰۰ کلمه باشد؛ اگرچه واقعا نوشتن بیان مساله در این اندازه برای بسیاری از موضوعات تقریباً غیر ممکن است.

همبستگی و انسجام مطالب در بیان مساله بسیار مهم است. پراکنده گویی و عدم وجود ارتباط منطقی بین قسمت های مختلف بیان مساله امری بسیار رایج است. زمانی می توان بیان نمود که انسجام کافی وجود دارد که حذف و یا جابجایی حتی یک پاراگراف باعث دشوار شدن درک مطالب شود.

استفاده از منابع و مستندات باید در راستای تبیین بهتر و دقیقتر موضوع و برای نشان دادن اهمیت کار باشد و نشان دهد که موضوع مورد پژوهش چه خلا علمی را پر خواهد نمود. استفاده زیاد از منابع توصیه نمی شود. همچنین انشای روان بیان مساله نباید تحت تاثیر منابع قرار گرفته و به نظر برسد که متن دارای گسست های معنایی و انشایی است.

پاراگراف آخر بیان مساله باید روشن و دقیق هدف عالی و نهایی تحقیق را بیان نماید. البته ممکن است این پاراگراف شباهت زیادی با هدف کاربردی تحقیق بیابد که ایرادی ندارد ولی شما در این پاراگراف فضای بیشتری دارید تا هدف را در قالب عبارات و جملات مبسوط تری بیان نمایید.

بیان مسأله زمانی کامل است که به سؤالات زیر پاسخ دهد:

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

۱. موضوع چیست و چه چیز باید مطالعه شود؟

(تعریف موضوع، اطلاعات، میزان و شدت مشکل، پیامدهای آن)

۲. علت انتخاب موضوع چیست؟ (اهمیت و ضرورت)

۳. نتایج آن چه فایده ای دارد؟ (فواید)

۴. چه اطلاعاتی هم اکنون در دسترس است؟ (چه مطالعاتی انجام شده است)

۵. در صورتی که مطالعه مشابه ای انجام شده است چرا شما می خواهید تکرار کنید؟

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

چرایی بررسی متون....

جلوگیری از دوباره کاری

دستیابی به یافته های دیگران

آشنایی با روش کار دیگران

تامین دلائل علمی جهت مطالعه فوق

فواید بررسی متون

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

انتخاب عنوان مناسب

بیان مسئله و تأمین دلائل آن

آمار و ارقام پشتیبانی از ضرورت تحقیق

بیان پیشینه قبلی مطالعه و خلاء موجود

شناسایی روش و طرح مناسب برای تحقیق

انتخاب روش و ابزار گرد آوری اطلاعات

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

فواید بررسی متون

شناخت متغیرهای موثر در مطالعه و نقش آنها و نحوه کنترل

تعاریف نظری و عملی برای واژه ها

حجم نمونه

روشهای آماری مناسب

روشهای اجرایی

گزارش نویسی

انواع مطالعات:

یک تحقیق از زوایای مختلف قابل تقسیم بندی است و برای پاسخ به سوال پژوهش و همچنین با در نظر

گرفتن محدودیتهای اجرایی، بار مالی و مباحث اخلاقی باید بهترین شیوه مطالعه انتخاب شود.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

انواع اهداف

✓ هدف کلی نشان می دهد که در انتهای تحقیق به چه نقطه ای خواهیم رسید. برای آنکه غایت و انتهای تحقیق خود را نشان دهیم باید هدف کلی تحقیق خود را به گونه ای بنویسیم که قابل سنجش و ارزیابی باشد.

✓ اهداف جزئی مراحل رسیدن به هدف کلی را نشان می دهد.

✓ هدف کاربردی بر خلاف اهداف قبلی خیلی دقیق و قابل سنجش نیست و سعی می کند جنبه های کاربردی موضوع را نشان دهد

✓ اهداف فرعی سعی می کند نتایج جنبی قابل توجه را نشان دهد و معمولاً نتایج تحقیق در زیر گروهها را تشریح می کند

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

هدف کلی

هدف کلی بسیار شبیه به عنوان و گاه دقیقاً تکرار آن می باشد. بیان جزئیات بیشتر در هدف کلی در صورت نیاز توصیه می گردد.

بعضی افراد صاحب نظر اصرار دارند که حتماً هدف کلی و اهداف جزئی با کلمات قابل سنجش مانند “تعیین” و یا “مقایسه” شروع شود. این مورد درباره عنوان تحقیق الزامی نیست.

همچنین ضرورت بیان زمان و مکان تحقیق در هدف کلی بیشتر از عنوان است

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

مثالی از هدف کلی

بررسی رابطه بین سواد علمی با قدرت بیان مدرسان در دانشگاه علوم پزشکی کرمان

هدف کلی: تعیین رابطه بین سواد علمی با قدرت بیان مدرسان در دانشگاه علوم پزشکی کرمان از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۹۱

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

اهداف جزئی

مراحل رسیدن به هدف کلی را روشن می کنند. یعنی بیان می کند که چه قدمهایی باید برداشته شود تا به هدف کلی برسیم.

هدف کلی: تعیین رابطه بین سواد علمی با قدرت بیان مدرسان در دانشگاه علوم پزشکی کرمان از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۹۱

اهداف جزئی

تعیین سواد علمی مدرسان از نظر دانشجویان

تعیین قدرت بیان مدرسان از دیدگاه دانشجویان

تعیین ارتباط بین سواد و قدرت بیان مدرسان از دیدگاه دانشجویان

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

اهداف جزئی

معیار های هدف اختصاصی

Specific
Measurable
Achievable
Realistic
Time Bound

موضوع و گروه هدف مشخص باشد
قابل اندازه گیری باشد
قابل دسترسی باشد
واقع گرایانه باشد
محدود به زمان باشد

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

اشتباه رایج در نوشتن اهداف جزئی

یک تحقیق ممکن است هدف جزئی نداشته باشد. در اینگونه موارد بیان روش کار به عنوان اهداف جزئی اشکال دارد.

مثال: تعیین میانگین فشارخون مردان شهر کرمان در سال ۱۳۹۱

این هدف کلی بسیار ساده بوده و برای پاسخ به آن قدمهای خاصی نباید برداشته شود. در اینگونه موارد نوشتن اهداف جزئی توصیه نمی شود. البته ممکن است به اشتباه، روش کار به عنوان اهداف جزئی بیان شود. مثلاً:

انتخاب نمونه، تهیه پرسشنامه، تکمیل پرسشنامه و سنجش فشارخون نمونه ها

هدف کاربردی

الزامی نیست ولی در صورت ضرورت باید کاربرد نتایج تحقیق در قالب چند جمله نوشته شود.

هدف کلی: تعیین رابطه بین سواد علمی با قدرت بیان مدرسان در دانشگاه علوم پزشکی کرمان از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۹۱

هدف کاربردی: در صورت یافتن رابطه مثبت بین این دو فاکتور می توان با تلاش در جهت ارتقا دانش تخصصی اساتید، توانمندی ایشان را در انتقال مطالب افزایش داد ولی در صورت عدم وجود ارتباط قوی می بایست برای افزایش قدرت بیان مدرسین از روشهای مجزا و متفاوتی بهره گرفت.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

اهداف فرعی

الزامی نیست ولی در صورت نیاز باید به نتایج فرعی که ممکن است در تحقیق یافت شود اشاره نمود. عمدتاً اهداف فرعی به آنالیز بر روی زیر گروهها اشاره دارند.

هدف کلی: تعیین رابطه بین سواد علمی با قدرت بیان مدرسان در دانشگاه علوم پزشکی کرمان از دیدگاه دانشجویان در سال ۱۳۹۱

اهداف فرعی

۱. تعیین ارتباط مذکور از دیدگاه دانشجویان دختر و پسر و همچنین از دیدگاه دانشجویان بر حسب رشته و مقطع تحصیلی

مثال در خصوص اهداف

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

عنوان: بررسی رابطه بین مصرف غذاهای آماده با خطر ابتلا به سکته قلبی

هدف کلی: تعیین رابطه بین مصرف غذاهای آماده با خطر بروز سکته قلبی در شهر سبزوار در سال ۱۳۹۱

اهداف جزئی

تعیین میزان مصرف غذاهای آماده در افرادی که سکته قلبی نموده اند

تعیین میزان مصرف غذاهای آماده در افرادی که سکته قلبی ننموده اند

مقایسه میزان مصرف غذاهای آماده در دو گروه فوق

هدف کاربردی: با دانستن میزان ارتباط شاید بتوان توصیه های پیشگیرانه بهتری برای کاهش خطر بروز سکته قلبی ارائه داد

اهداف فرعی

تعیین میزان ارتباط فوق الذکر بر اساس زیر گروههای مختلف سنی و جنسی

تعیین میزان ارتباط فوق الذکر بر حسب میزان و نوع غذاهای آماده مورد مصرف

تعیین میزان ارتباط فوق الذکر بر حسب سایر متغیرهای تاثیرگذار مانند میزان فعالیت بدنی و مصرف سیگار

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

سوالات و فرضیات پژوهش

سوالات: پرسشهایی هستند که برای رسیدن به اهداف باید پاسخ داده شوند.

فرضیات: پیش فرضهایی که می توان برای ارتباط بین متغیرها متصور بود.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

انواع فرضیات

فرضیه صفر یا فرضیه خنثی که هر گونه ارتباط بین متغیرها را رد می کند و با علامت HO نمایش داده می شود.
رابطه ای بین مصرف غذاهای آماده و خطر ابتلا به سکته قلبی وجود ندارد

فرضیه مقابل که ارتباط بین متغیرها را تایید می کند و با علامت HA نمایش داده می شود. این فرضیه ممکن است دو دامنه باشد و جهت خاصی را دنبال نکند : **مصرف غذاهای آماده با خطر ابتلا به سکته قلبی رابطه دارد**
یا ممکن است یک دامنه باشد و جهت ارتباط را نیز تعیین کند

مصرف غذاهای آماده خطر ابتلا به سکته قلبی را افزایش می دهد

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

شیوه نگارش فرضیات و سوالات

به صورت کلی متن فرضیات و سوالات بسیار شبیه به اهداف جزئی است. تعداد فرضیات و سوالات نیز برابر تعداد اهداف جزئی خواهد بود.

به صورت کلی برای اهداف جزئی توصیفی سوال و برای اهداف تحلیلی فرضیه نوشته می شود. بیان مشخص فرضیه مقابل باعث سوگیری نخواهد شد چرا که عدم بیان آنچه که محقق فکر می کند درست است مانع اعمال نظر وی نخواهد شد. برای کاهش خطر سوگیری باید به متدلوژی تحقیق دقت شود.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

مثال

اهداف جزئی

تعیین میزان مصرف غذاهای آماده در افرادی که سکتة قلبی نموده اند
تعیین میزان مصرف غذاهای آماده در افرادی که سکتة قلبی ننموده اند
مقایسه میزان مصرف غذاهای آماده در دو گروه فوق

فرضیات و سوالات

میزان مصرف غذاهای آماده در افرادی که سکتة قلبی نموده اند چقدر است؟
میزان مصرف غذاهای آماده در افرادی که سکتة قلبی ننموده اند چقدر است؟
میزان مصرف غذاهای آماده در دو گروه فوق متفاوت است. (فرضیه مقابل دو دامنه)

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

تعیین فعالیتهای مهم تحقیق

اولین قدم در تدوین جدول زمانبندی لیست نمودن فعالیتهای مختلفی است که باید در تحقیق انجام شوند.

در مرحله بعد باید تعیین گردد که هر فعالیت چه میزان زمان خواهد برد و کدام فعالیت می تواند موازی و کدام فعالیت می تواند به صورت سری انجام شود. به عنوان مثال جمع آوری اطلاعات و ورود اطلاعات به رایانه تا حدود زیادی می توانند موازی و همزمان انجام شوند ولی تجزیه و تحلیل اطلاعات یک فعالیت سری است و باید بعد از اتمام دو فعالیت قبلی صورت پذیرد.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

شیوه مرتب نمودن فعالیتها

○ استفاده از جدول Gantt: برای طرحهای ساده

○ استفاده از نمودار PERT: برای پروژه های بسیار سنگین و

پیچیده که افراد با تخصصهای مختلف باید با هم کار نموده و

پروژه را جلو ببرند.

نمونه ای از جدول گانت

فعالیت	مدت زمان پیش بینی شده	ماه ۱	ماه ۲	ماه ۳	ماه ۴	ماه ۵
تکمیل نمودن پروپزال	۱	■				
فراهم نمودن مقدمات کار	۱	■				
جمع آوری اطلاعات	۲		■	■		
ورود اطلاعات به رایانه	۱		■			
آنالیز آماری	۱			■	■	
نوشتن گزارش	۲				■	■

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

نکات عملی در تبیین زمان بندی پروژه

⊙ زمانهای تلف شده بسیار بیشتر از حد انتظار هستند؛ حتماً توجه فرمایید

⊙ در تعیین زمان فعالیتهایی که به شما وابسته نیستند محتاط باشید

⊙ فعالیتهای ویژه و مهم که می توانند زمانبندی پروژه را به شدت تحت الشعاع قرار دهند شناسایی فرمایید

⊙ طولانی نوشتن ولی سریع انجام دادن مشکل آفرین نیست ولی بر عکس آن ممکن است کار شما را زیر سوال ببرد

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

دسته بندی هزینه های تحقیق

○ هزینه های پرسنلی

○ هزینه های خرید خدمات

○ هزینه های تجهیزاتی

○ هزینه های مواد و وسایل مصرفی

○ هزینه های مسافرتها

○ هزینه متفرقه

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

شیوه نگارش هزینه ها

○ برای هر دسته از هزینه ها باید جدول جداگانه ای نوشت.

○ با توجه به قوانین و مقررات موسسه حمایت کننده مالی باید هزینه ها را تدوین نمود.

○ اگر به هر شکل سعی بر کاهش هزینه های تحقیق است بهتر است ابتدا به صورت واقعی هزینه ها نوشته شود و بعد بیان شود به چه دلیل قسمتی از هزینه ها به روشهای جایگزین پوشش داده خواهد شد.

ملاحظات اخلاقی

- ملاحظات اخلاقی به مجموعه قواعد و دستورالعمل هایی اطلاق می شود که به منظور جلوگیری از امکان بروز آسیب به دیگران باید مورد توجه قرار گیرد. ملاحظات اخلاقی از انتخاب موضوع تحقیق آغاز و تا نوشتن گزارش تحقیق ادامه می یابد.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

عناصر اصلی بررسی اخلاقی:

1. مبانی علمی

2. محقق

3. شرکت کنندگان

بررسی اخلاقی شرکت کنندگان :

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

✓ آیا نحوه جمع آوری نمونه ها یا جلب شرکت کنندگان منصفانه بوده است.

✓ آیا حقوق گروههای آسیب پذیر مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

✓ نسبت فواید بالقوه پژوهش با خطرات آن معقول بنظر می رسد.

✓ آیا استانداردهای رضایت داوطلبانه و آگاهانه لحاظ شده است.

✓ محافظت لازم در مورد محرمانه ماندن اطلاعات و حفظ رازداری صورت خواهد گرفت.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

محدودیت های تحقیق

- محدودیت های تحقیق آن دسته از عواملی هستند که در مسیر جمع آوری اطلاعات و کسب نتایج مطلوب مانع ایجاد می کنند.
- محدودیت های در اختیار محقق
- محدودیت های خارج از اختیار تحقیق

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

AMEE

<http://www.amee.org/>

سایت انجمن آموزش پزشکی اروپا

ارائه کننده اطلاعات کاربردی در زمینه آموزش پزشکی می باشد.

امکانات:

- فراهم نمودن امکان دسترسی به ژورنال Medical Teacher برای اعضا
- submit مقالات در این مجله
- ارائه دهنده آخرین اطلاعات در زمینه کنفرانس‌های برگزار شده و آتی در آموزش پزشکی
- امکان جستجو در سایت

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

AMEE لیست مجلات آموزش پزشکی به شرح ذیل را به شما ارائه می دهد.

- Academic Medicine (The journal of AAMC)
- Education for Health (the journal of The Network: TUFH)
- Teaching and Learning in Medicine
- JAMA
- Medical Education (the journal of ASME)
- Medical Teacher (the journal of AMEE)
- Teaching & Learning in Medicine
- BMC Medical Education

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

Best Evidence (BEME)

در این بخش با توجه به اهمیت مستندات در نتیجه گیری های آموزشی **مقالات مروری** در آموزش پزشکی جهت اطلاع رسانی فراهم می باشد.

سایت Pubmed

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

- ارائه کننده پایگاه مدلاین، فراهم کننده اطلاعات ارزشمند در رشته های علوم پزشکی می باشد.

- این سایت در جستجو اطلاعات مورد نیاز در زمینه **آموزش پزشکی** نیز بسیار توانا می باشد

- علاوه بر ارائه مقالات مجلات موجود در آموزش پزشکی مانند

(Medical teacher, Medical education, Academic...)

اطلاعات از سایر مجلات در آموزش پزشکی را نیز برای شما فراهم می نماید.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

ERIC database

www.eric.ed.gov

The screenshot shows the ERIC website interface. At the top, there is a navigation menu with links for "About ERIC", "News", "Contact ERIC", "Contribute Content", and "Help". Below this is the ERIC logo and the text "Education Resources Information Center". A red box highlights the "ERIC Search" link in the navigation menu. The main content area features a search box with the label "Search ERIC" and a "Search Term(s):" input field. Below the search box, there is a "Search In:" dropdown menu set to "Keywords (all fields)". There are also buttons for "Search", "Advanced Search", and "Search Help". To the right of the search box, there is a "Records added in the last month: 2468" counter. Below the search box, there is a section titled "About the ERIC Collection" with a list of links: "What's in ERIC", "Journals Indexed in ERIC", and "Contribute to the ERIC Collection". At the bottom right, there is a "Thesaurus change list added to the ERIC Web site" section with a "More News" link. The page number "3 of 5" is visible at the bottom right.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

پایگاه ERIC

- پایگاه **ERIC** فراهم کننده دسترسی رایگان به بیش از ۱۰۲ میلیون اطلاعات کتابشناسی از مقالات مجلات و دیگر منابع مرتبط به آموزش می باشد.

- در مواردی که **Full Text** مقالات موجود باشند این پایگاه دسترسی به مقاله را به صورت رایگان در اختیار بازدید کننده قرار می دهد.

- پایگاه **ERIC** توسط بخش آموزش مؤسسه علوم آموزش آمریکا حمایت می گردد.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

آشنایی با پایگاه BMC

<http://www.biomedcentral.com/browse/bysubject>

آشنایی با پایگاه BMC

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

- سایت یا بهتر است بگوییم ژورنال الکترونیکی BMC Medical education یک ژورنال با دسترسی آزاد و رایگان می باشد.

- این ژورنال الکترونیکی ارائه کننده مقالات پژوهشی در زمینه آموزش پزشکی در تحصیلات علوم پایه، تکمیلی و آموزش مداوم می باشد.

- این ژورنال الکترونیکی در پایگاه Pubmed و Medline، CAS، Scopus و EMBASE نمایه می گردد. برای دسترسی آسان به این ژورنال الکترونیکی عضویت در سایت الزامی می باشد. بدین منظور می بایست در بخش My Biomed Central که در منوی بالای صفحه سایت موجود است اقدام به

عضویت نمایید.

معرفی پژوهش در آموزش

شروع یک پژوهش

عنوان، بیان مسئله

بررسی متون

اهداف، سوالات و فرضیات

سایر موارد ضروری

منابع معتبر

آشنایی با پایگاه BMC

- سایت مجهز به جستجوی پیشرفته، و همچنین سیستم Alert جهت ارسال مقالات روزآمد در زمینه موضوعی مورد در خواست شما را می نماید که این امکان در صورت عضویت و دریافت Email آدرس ممکن می گردد.

